

Version:	Datum:
1.0	2016-10-04

Värderingsmall för internetbaserade behandlingsprogram

Värderingsmallen har tagits fram av SKL:s nationella kompetensgrupp för internetbaserat stöd och behandling. Värderingsmallen bygger på tre delar:

1. Ett frågeunderlag med beskrivning av programmet som besvaras av leverantören/utgivare.
2. En vetenskaplig granskning av artiklar som utvärderat valda program. Litteratursökning genomförs oberoende av leverantör med komplettering av förfrågan till leverantör om dokumenterade utvärderingar.
3. En granskning av en demo-version av programmet.

Efter att ifylld mall lämnats in utvärderas den av minst två personer. Svaret sammanfattas i ett utlåtande som beskriver övergripande bedömning av evidensgrad och rekommendation avseende områden och förutsättningar för tillämpning. Informationen kommer att vara tillgänglig på SKL's hemsida, nationella kompetensgruppen för internetbaserat stöd och behandling.

För eventuella frågor om mallen och hur den ska besvaras kan ni kontakta: Processledare Mats Bäckarslöf, tfn: 070-207 66 60, epost: mats.backarslof@dll.se.

1. Beskrivning av programmet

1.1. Allmänt

Programmets namn:	Internethjälpen vid ångestproblem (i Stöd och behandling) Internethjälpen mot ångest och oro (i Stöd och behandling) Ångest och oro (Livandas plattform) Namn kan variera i Stöd och behandling beroende på att de är kopplade till olika vårdgivare.
Aktuellt versionsnummer:	1.0 resp 7.1 Versionsangivelser i SoB kan tyvärr inte anges korrekt av samma orsak som ovan.
Datum när programmet skapades:	2007
Datum när den aktuella versionen skapades:	2017-03-01 (Internethjälpen vid ångestproblem, ver 1.0)
Utgivare:	Livanda - Internetkliniken AB
Kontaktperson – namn och mailadress:	Lars Ström lars.strom@livanda.se
Informationsdatum, när mallen är ifylld:	2017-04-29

1.2. Målgrupp

Indikation (problem, diagnos):	Generaliserad ångest, panikångest, social fobi, hälsoångest. "Allmän oro".
--------------------------------	--

Syfte (flerval):	☒ Behandling ☒ Återfallsprevention ☐ Prevention ☐ Utbildning ☐ Annat, specificera: .....
Åldersgrupp:	☒ Från 18 år ☐ Annan åldersgrupp.....
Språk:	☒ Svenska ☒ Annat språk än svenska: Danska, Norska, Spanska på egen plattform
Anpassning för funktionshinder (flerval):	☐ Synskadade ☐ Hörselskadade ☐ Annat, specificera: .....
Vilken hårdvara är behandlingsprogrammet optimerat för (kan/bör patient/klient använda)? (flerval):	☒ Dator med internet ☒ Mobil ☒ Läsplatta ☐ Hög internetkapacitet, mer än:..... Kommentar:.....

1.3. Kontext

Vilken population är programmet ursprungligen utvecklat för (flerval):	☒ Primärvård ☒ Psykiatri ☐ Somatisk vård (område)..... ☒ Allmän befolkning ☐ Annat, specificera:.....
Krav på behandlarkompetens:	☐ Nej ☒ Ja, specificera: Steg 1 utbildning i KBT
Finns det rekommendationer om specifik vårdprocess (bedömningsrutin, behandlingskontext, uppföljningsrutiner) för att programmet ska fungera?	☐ Nej ☒ Ja, specificera: Bedömning av lämplighet och intresse, personlig kontakt före, mitt och efter.
Teknisk plattform under utvecklingen av senaste version:	Plattformen för Stöd och Behandling Microsoft aspx (egen plattform)
Tekniska plattformar som använts i drift för programmet:	Plattformen för Stöd och Behandling Microsoft aspx (egen plattform)

Användningsområden hittills (flerval):	☒ Forskning ☒ Hälsa- och sjukvård ☐ Annat, specificera:.....
Har programmet använts i vården?	☐ Nej ☒ Ja Specificera verksamhet/enhet Regioner/Landsting: - Gävleborg - Västerbotten - Västernorrland - Kronoberg - Kalmar - Skåne Div vårdcentraler, ffa Västra Götalandsreg Antal (cirka) patienter som använt programmet Inom SOB: ej tillgång till programspecifik data Via egen plattform 2012 - 2017: ca 1500 Datum för uppstart av verksamhet kopplad till regioner/landsting: 2012.

1.4. Innehåll

Sammanfattande beskrivning av teoretisk modell (förändringsfokus, verkamma komponenter):	Exponering, hantering av säkerhetsbeteenden, Defusion av tankar Normalisering och hantering av känslor Acceptansträning Avslappning och mindfulness
Finns det en publicerad förlaga i bok eller manual?	☐ Nej ☒ Ja, specificera Inspiration och fakta från en lång rad böcker och manualer av t ex Barlow, Clark, Öst, Wadström, Beck, Craske, Wells, Hayes, Strosahl, Wilson, Harris.
Är programmet anpassat efter ett normkritiskt perspektiv – är text, bilder, språk, eller annat utformat med hänsyn till variationer inom avsedd målgrupp?	☐ Nej ☒ Ja, specificera:..... Text och bilder könsneutrala eller mixade på kön.
Är självrapporterade standardiserade frågeformulär/skattningsskalor för att följa patientens behandlingsprocess inlagda i programmet?	☐ Nej:..... ☒ Ja, specificera (med eventuell referens, ange om copyright):..... Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) Zigmond, A. S., & Snaith, R. P. (1983). The Hospital Anxiety and Depression Scale. Acta Psychiatrica Scandinavica, 67, 361-370. Fritt för icke-kommersiell användning. Välmåendeskalan Braconier, A. (2015). Välmåendeformuläret – ett

	<p>mått på subjektivt välmående. Psykometrisk utvärdering av en ny självskattningsskala. (Examensarbete Psykoterapeutprogrammet). Stockholms universitet, Psykologiska institutionen.</p> <p>Ström, L., & Carlbring, P. (2014). Handbok för oglada: vetenskapligt förankrade metoder för ökad glädje och harmoni. Västerås: KBT-akademin Sverige AB. Fritt att använda.</p> <p>Patient Health Questionnaire (PHQ9) Aktiveras efter förfrågan. Skalan är fritt tillgänglig för patientarbete och forskning Kroenke, K., Spitzer, R. L., & Williams, J. B. W. (2001). The PHQ-9: Validity of a brief depression severity measure. J Gen Intern Med, 16(9), 606-613.</p> <p>Montgomery Åsberg Depression Rating Scale (MADRS) Aktiveras efter förfrågan. Snaith, R.P., Harrop, F.M., Newby, D.A. (1986). Grade scores of the Montgomery-Åsberg Depression and Clinical Anxiety Scales. British Journal of Psychiatry, 148, 599-601. Fritt för icke-kommersiell användning.</p>
Är andra formulär/uppföljningsmått inlagda i programmet?	☐ Nej ☒ Ja, specificera:..... Målformulär Registreringsformulär för - planerad aktivitet - fysisk aktivitet - lugnträning - exponering Formulär finns inlagda dels som fast del i programmet, dels som formulär som kan aktiveras av behandlare
Ange antal ord i fast text:	40000
Totalt antal minuter video:	25
Förväntad behandlingstid i veckor:	8
Totalt antal behandlingsavsnitt i programmet:	8
Antal obligatoriska behandlingsavsnitt:	8 Behandlaren styr - normalt ska samtliga avsnitt aktiveras
Antal valbara behandlingsavsnitt:	8 Behandlaren styr - kan hoppa över avsnitt som ej är relevanta för patienten
Kan ordningsföljd av avsnitt eller annat anpassas efter patientens behov?	Ja, till stor del (inom SoB)
Beskriv kort innehållet i varje behandlingsavsnitt/modul; syfte,	

arbetsblad, hemuppgifter:				
Modulnamn/ nummer	Syfte	F/V (Förbestämd=F, Valbar=V)	Övningar/ arbetsblad	Hemuppgifter
1. Mål och visioner	Introducera "värderad riktning" inom olika områden. Behandlingsmål	F	Målformulär Kompassen	
2. Förstå sig själv	Beteendeanalys	F	Arbetsplan	Exponering Avslappning
3. Exponering	Förstå och hantera panikångest Grubbel och åltande	F	Arbetsplan	Exponering Avslappning Grubbelträning
4. Tankemaskinen	Defusion av tankar Acceptans av tankar och känslor	F	Arbetsplan	Exponering Avslappning
5. Nyansera tankar	Arbeta med negativa automatiska tankar	F	Arbetsplan Neg aut tankar	Exponering Avslappning
6. Kommunikation	Aktivt lyssnande Jagbudskap Självhävdelse	F	Arbetsplan Formulera jagbudskap	Exponering Träna kommunikation
7. Vara närvarande	Närvaroträning, Mindfulnessövningar	F	Arbetsplan	Exponering
8. Vägen vidare	Vidmakthållande	F	Arbetsplan Målformulär	

1.5. Kommunikationsformer

<p>Krav på teknisk plattform - via vilka typer av kommunikationssätt presenteras innehållet? (flerval)</p>	☒ Text ☐ Animeringar ☒ Interaktiv grafik (På egen plattform) ☒ Bilder/figurer ☒ Ljud ☒ Video ☐ 3-D- virtual reality ☒ Formulärhantering (finns endast delvis inom SoB)
<p>Krav på obligatoriska moment för att patienten ska kunna fullfölja behandlingen (flerval):</p>	☐ Arbetsblad ☐ Påminnelser ☒ Annat, specificera:..... Efter överenskommelse med behandlare Formulärfyllande regelbundet
<p>Återkoppling/stöd för att programmet ska fungera som avsett (enval):</p>	☐ Utan återkoppling

	☐ Standardiserad återkoppling (samma oavsett vad patienten svarar) ☒ Personligt anpassad återkoppling baserad på patientens svar (automatiserad) (Automatiserad - gäller vissa delar på Livandas plattform - t ex resultat och arbete med tankar) ☒ Individualiserat behandlarstöd (gäller SoB samt specialtjänst på Livandas plattform)
Vilka möjligheter till kommunikation med patienten finns för att programmet ska fungera optimalt? (enval eller flerval):	☐ Saknas ☒ Asynkron (epost, SMS, etc) ☒ Synkron (video, chatt, telefon) Telefon - möjlig via SoB ☐ Kombinerad asynkron och synkron
Beskriv i fritext grundkrav på tvåvägskommunikation (frivilligt):	
Rekommenderad frekvens av återkoppling:	1 g per vecka
Behandlare kan följa vad patienten gör och kommentera detta (individuellt gränssnitt):	☒ Ja ☐ Nej

2.1. Sammanfattning av underlag för vetenskapligt stöd

Leverantören kan bidra med att lista kända studier och rapporter om programmet. Granskningsgruppen kommer även att ta del av studier där sökning är gjord av oberoende part med angivet datum för sökning. Studierna kommer att granskas med mallar anpassade för att värdera specifika program, se bilaga 1 och 2.

Typ av studie	Antal studier	Referenser
RCT med aktiv kontrollgrupp		
RCT med uppmärksamhetskontroll		
RCT med väntelistkontroll		Internet-based self-help treatment for panic disorder: a randomized controlled trial comparing mandatory versus optional complementary psychological support , (2016) Pablo Oromendia, Jorge Orrego, Albert Bonillo & Beatriz Molinuevo, Cognitive Behaviour Therapy, 45:4, 270-286
Långtidsuppföljning		
Observationsstudie		

Annan typ av kvantitativ studie		
Kvalitativ studie av patientupplevelse		Utvärdering av iKBT - pilottest av internetstödd psykologisk behandling vid Landstinget i Kalmar län <i>Clara Axelsson, eHälsainstitutet, 2014-06-05</i>
Kvalitativ studie av behandlarupplevelser		Utvärdering av iKBT - pilottest av internetstödd psykologisk behandling vid Landstinget i Kalmar län <i>Clara Axelsson, eHälsainstitutet, 2014-06-05</i>
Hälsoekonomisk studie		
Studie av etiska aspekter		
Övrig dokumentation:		
Rapporter	1	Utvärdering av iKBT - pilottest av internetstödd psykologisk behandling vid Landstinget i Kalmar län <i>Clara Axelsson, eHälsainstitutet, 2014-06-05</i>
Studentuppsatser	1	1. Internetterapi. För vilka? - Predicerande faktorer för avhopp i Internetbaserad KBT. <i>Olle Kalat och Joanna Sliwa, Psykologexamensuppsats, Vårterminen 2009, Örebro Universitet</i>
Annan dokumentation/ annan litteratur med möjlig relevans	5	1. Utvärdering av iKBT (Livandas ångestprogram) inom Gävleborgs läns landsting. 2. Utvärdering av iKBT (Livanda ångestprogram) inom Västerbottens läns landsting. 3. Utvärdering av Livandas ångestprogram för Livandas privatkunder (2015-10-01 - 2016-10-31)
Studier med närliggande program		

3.1. Demoversion

Finns det möjlighet att demonstrera programmet i nationell plattform (Stöd och behandling)?	☒ Ja ☐ Nej
Finns det möjlighet att demonstrera programmet i annan plattform?	☒ Ja ☐ Nej
Finns det demoversion att tillgå?	☒ Ja ☐ Nej

BILAGA 1: MALL FÖR KVALITETSGRANSKNING AV KVANTITATIVA STUDIER

Författare År Program	Studie design	Deltagare	Effekt och säkerhet		Bortfall ² Följsamhet ³ Patient- tillfredställelse	Studie - kvalitet - relevans - kommentarer
			Efter- behandling (post)	Uppföljning (FU)		
	<u>Design</u> <u>1. Intervention</u> <u>Terapeutstöd</u> <u>Plattform</u> <u>2. Jämförelsegrupp</u> <u>Utfallsmått</u> Primärt: Sekundära:	<u>Inkluderade</u> Totalt: 1. 2. <u>Diagnos/metod</u> <u>Inklusionskriterier</u> <u>Exklusionskriterier</u> <u>Rekryteringssätt</u> <u>Karaktäristika</u> Kön Ålder Läkemedel	<u>Kärnsymtom</u> Effekt: <u>Kategoriska</u> <u>data:</u> Effekt: <u>Säkerhet¹:</u>		<u>Bortfall</u> Post: FU: <u>Följsamhet:</u> <u>Tillfredställelse:</u>	

¹ Säkerhet innefattar exv om patientens upplevelser av eventuella negativa effekter, eventuell försämring och säkerhetsrisker har monitorerats och rapporterats

² Bortfall definieras som antal patienter utan utvärdering efter avslut eller uppföljning/ antal inkluderade patienter

³ Följsamhet rapporteras vanligen som medelantal fullföljda moduler av maximalt antal moduler i programmet med spridningsmått

BILAGA 2: MALL FÖR KVALITETSGRANSKNING AV KVALITATIVA STUDIER

Författare År Program Ev. referens till ramstudie	Syfte ¹	Urval ² Kontext ³ Deltagare ⁴	Datainsamling Analysmetod	Resultat Överförbarhet	Studie - kvalitet - relevans - kommentarer
		<u>Urval</u> <u>Kontext</u> <u>Deltagare</u>		<u>Resultat</u> <u>Överförbarhet</u>	

¹ Ange problemformulering/frågeställning

² Urvalsförfarande och antal respondenter

³ Några exempel: primärvård, psykiatri, diabetesklinik

⁴ Kön (m/k), etnicitet, medelålder, åldersspann, rekryteringssätt, samsjuklighet mm.